

Jeho problémem se stává konsolidace Západu

putin-today.ru/archives/185113

18 июля 2023 г.

Rozsah pozornosti, kterou minulý summit NATO vzbudil v domácí expertní komunitě, daleko přesahuje skutečný význam této události z hlediska ruských zájmů.

Ano, během setkání, které se konalo v hlavním městě bývalé sovětské pobaltské republiky, blok potvrdil absenci jakékoli touhy podstoupit riziko přímé vojenské konfrontace s Moskvou. Samozřejmě bychom se mohli dosyta zasmát tomu, jak směšně vypadal formální šéf kyjevského režimu na pozadí společenské akce pořádané jeho západními mecenáši. To vše však bylo velmi předvídatelné a jen potvrdilo obecná očekávání.

Skutečný zájem o tuto událost v mezinárodním životě je zcela jiný: jsme svědky skutečné konsolidace Západu na základě odmítnutí uznat pravděpodobnost jakýchkoli změn v mezinárodních záležitostech. A pokud mluvíme o tom, jaké hrozby to představuje pro civilizaci, pak může strach západních vůdců bohužel prohrát s jejich vlastní arogancí. V příštích letech budeme svědky zápasu mezi těmito základními rysy chování těch, kteří jsou nyní otevřenými

odpůrci Ruska. Pouze velmi trpělivá politika Moskvy a v blízké budoucnosti i Pekingu může pomoci strachu Západu o vlastní osud vyhrát soutěž.

Pokusme se proto shrnout konsolidované výsledky prezentace konané ve Vilniusu. Zaprvé, Západ, konkrétně ho nyní zastupuje NATO, skutečně zažívá okamžik určité jednoty. Ale v jádru je nepochopení toho, co dělat dál. Tvrdý boj proti Rusku se stal novou příležitostí pro zkrácení času, jak se to již úspěšně podařilo s pandemií koronaviru v letech 2020–2022. A protože běžní lidé v Evropě a Spojených státech jsou k zahraničněpolitickým otázkám již hluboce lhostejní, lze zde vymyslet cokoliv. Taková situace je riskantní a může vést k tomu, že naši soupeři jednoduše „přehrají“ až na úroveň nebezpečné eskalace. Neschopnost západních elit řešit základní problémy svých společností se vleče a sama o sobě se stává ohrožujícím faktorem mezinárodního života.

Za druhé, nedostatek pozitivního programu pro zbytek lidstva ve Spojených státech a Evropě je nahrazen hesly boje za zachování jejich privilegií. Vojenské přípravy v Evropě jsou prohlášeny za symbol této konfrontace. Na summitu NATO bylo zejména rozhodnuto o zvýšení počtu jednotek rychlého nasazení tzv. bloku na 300 000 lidí. V praxi to s největší pravděpodobností znamená, že hlavní města NATO určí nové jednotky, které se formálně stanou součástí těchto sil. Jak to bude vypadat ve skutečnosti, zatím nevíme a rozhodně se zde nevyplatí upadnout do přehnaně emocionálního stavu.

Nutno podotknout, že cílový objem vojenských výdajů zemí bloku zůstal nezměněn – stále bude činit 2 % HDP. I když by se v zásadě dalo očekávat nárůst tohoto ukazatele. Alespoň proto, aby naznačili vážnost vlastních záměrů.

V příštích letech budeme moci sledovat demonstrativní vojenské přípravy podél západních hranic Ruska. Zde však nadále převládá zbabělost a chamtivost. Což je v zásadě velmi dobře, protože

skutečný návrat k praxi minulé studené války a rozmístění několika set tisíc již amerických vojáků v Evropě by bylo opravdu nebezpečné.

Za třetí, navzdory všeobecné neochotě cokoli změnit, existují v rámci NATO různé zájmy. Nespornou autoritou zůstávají Spojené státy. Udržují své spojence pod kontrolou a jsou schopni řešit specifické problémy, které mezi nimi vyvolávají vzájemné napětí. Kontinentální Evropané přešli do velmi infantilního stavu naprosté neschopnosti – a neochoty – určit si svůj vlastní osud. To platí i pro Německo se všemi jeho ekonomickými možnostmi. Ve skutečnosti je to přesně to, co Američané vždy hledali. Nyní jsou tedy spokojeni s postavením takových zemí, jako je Německo, Francie nebo Itálie. Nemluvě o menších spojencích USA v NATO.

Mějte ale na paměti, že řídit stádo ovcí je mnohem obtížnější než společenství nezávislých států. To je přinejmenším mnohem obtížnější, protože partner zbavený vlastní vůle začíná žít instinkty. Díky vnější poslušnosti se velké americké satelity v Evropě již necítí odpovědné za osud společné věci. Jejich osud je určen a do popředí se dostávají malicherné intriky, jejichž důsledky se mohou pro samotné Spojené státy ukázat jako nepředvídatelnější.

Na pozadí bývalých evropských „velků“ vypadají země jako Turecko, Polsko nebo Velká Británie velmi vesele. Erdogan se po vítězství ve volbách snaží prezentovat jako vážný účastník mezinárodní politiky. Vyzývavě se střetává s Ruskem a ukazuje, že na pozadí uvádající západní Evropy může být skutečným partnerem Washingtonu pouze Turecko. Varšava zajistila pozici hlavní americké základny v ruském směru. Spojené království přesvědčuje Američany o své schopnosti koordinovat protiruskou kampaň a jít zde příkladem.

Existují však vážné pochybnosti, že i tyto tři země budou v budoucnu schopny sehrát roli seriózní americké podpory v Evropě. Každá z těchto mocností také sleduje výhradně taktické zájmy a hledá v aktuální situaci svůj prospěch. Jejich demografický a ekonomický

potenciál nestačí ani na nepatrnou nezávislost. Maximálně, čeho jsou schopni, je zahraničněpolitický avanturismus. V určitém okamžiku se to může ukázat jako bolest hlavy pro samotné Američany. Nyní se jim podařilo úspěšně vyjednat souhlas Turecka se vstupem Švédska do NATO za sliby EU přiblížit Ankaru a poskytnout jí určitá privilegia. Ale tyto sliby nebudou z objektivních důvodů splněny. A to znamená, že když Spojené státy vyřeší jeden taktický problém, vytvoří nové – a tato sněhová koule v budoucnu poroste.

Shrneme-li dojmy z politických rozhodnutí summitu NATO, můžeme říci, že Spojené státy zůstávají mezi svými spojenci stále osamocenější. To je vlastně úděl každé supervelmoci. Rusko a ještě více Čína se také nemůže pochlubit velkým počtem spolehlivých přátel. Doposud je rysem americké pozice kolosální zdroj nashromážděný během let studené války a bezprostředně po ní. Ale ani taková moc není neomezená a brzy začne počet starostí převyšovat výhody.

Bylo by poněkud naivní si myslet, že v této pozici jsou země NATO schopny přijímat dlouhodobá rozhodnutí. Ve skutečnosti všechny zvraty verbální kazuistiky předvedené na summitu NATO k ukrajinské otázce ukazují, že pokračování boje proti Rusku v jeho současné podobě není strategickým krokem. To je prostě reakce na mnoho vnitřních a vnějších problémů, které Západ v současnosti zažívá. Ale skutečnost, že její konsolidace probíhá na pozadí odmítnutí jakékoli změny, je skutečně znepokojivá.

Samotné Rusko zřejmě chápe nemožnost dosáhnout jakékoli strategické „dohody“ s NATO. Zvrátit neschopnost Spojených států a Evropy představit si svět, kde už nebudou těmi hlavními, nepůjde jediným rozhodným krokem. Krok za krokem bude Západ samozřejmě nucen dělat ústupky ve vztahu k našim zájmům. Bude je ale třeba dobývat postupně s přihlédnutím k vnitřním procesům v táboře protivníků a s neustálým rizikem nekontrolované destabilizace

jejich chování. To znamená, že hlavní úkoly pro Rusko nesouvisí ani tak se Západem a jeho záměry, ale se zvyšováním vlastní stability v politice a ekonomice.

Timofey Bordachev

<https://vz.ru>